

Datum van
inontvangstneming

:

13/06/2014

Zaak C-223/14

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

7 mei 2014

Verwijzende rechter:

Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria
(Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 april 2014

Verzoekende partij:

Tecom Mican, S.L.

(omissis)

**BESLISSING OM HET HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
PREJUDICIËLE VRAGEN TE STELLEN**

ARTIKEL 267 VWEU

Las Palmas de Gran Canaria, 28 april 2014

VOORWERP VAN HET GESCHIL

De onderhavige procedure strekt ertoe te bepalen of een door een handelsagent tot de principaal gerichte aanmaningsbrief na het einde van de zakelijke relatie met het doel gebruik te maken van bepaalde door zowel het nationale recht als het gemeenschapsrecht erkende rechten, een „buitengerechtelijk stuk” is in de zin van artikel 16 van verordening (EG) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken („de betekening en de kennisgeving van stukken”), en tot intrekking van verordening nr. 1348/2000 (PB L 324, blz. 79; hierna: „verordening nr. 1393/2007”).

FEITEN

1. Teodoro Rosales Hernández, advocaat bij de balie van Las Palmas, heeft op 19 november 2013 namens en voor rekening van de onderneming TECOM MICAN, S.L. en haar enige bestuurder JOSÉ ARIAS DOMÍNGUEZ de griffier verzocht om op grond van verordening nr. 1393/2007 [Or. 1] een Europese kennisgeving te doen van een buitengerechtelijk stuk.

Samenvattend verzoekt T. Rosales Hernández de griffier, die een door het Koninkrijk Spanje aangewezen autoriteit is, om via het Amtsgericht Augsburg (rechtbank van eerste aanleg te Augsburg) kennis te geven van een door TECOM MICAN, S.L. opgestelde onderhandse akte die gericht is aan de onderneming MAN DIESEL & TURBO SE, met zetel te Augsburg (Duitsland).

Volgens de te verstrekken brief hebben MAN DIESEL & TURBO SE en TECOM MICAN, S.L. in november 2009 een agentuurovereenkomst gesloten, die de voortzetting vormde van de contractuele betrekkingen die sinds meer dan dertig jaar tussen de partijen bestonden. Op 8 maart 2012 deelde MAN DIESEL & TURBO SE de bestuurder van TECOM MICAN, S.L. evenwel de beëindiging van de agentuurovereenkomst mee.

De brief waarvan de kennisgeving en de betekening worden gevraagd, is een aanmaningsbrief inzake de volgens TECOM MICAN, S.L. verschuldigde klantenvergoeding wegens de beëindiging van de overeenkomst en verschuldigde commissies. In die brief wordt uitdrukkelijk verwezen naar de mogelijkheid om in rechte op te treden indien geen gevolg wordt gegeven aan de aanmaning.

Ten slotte wordt in die brief vermeld dat dezelfde aanmaning door TECOM MICAN, S.L. via haar uitvoerend directeur aan MAN DIESEL & TURBO SE is gestuurd door middel van een verzoek bij Spaanse notariële akte om een bewijs te hebben in de vorm van een authentieke notariële akte.

2. Op 13 maart 2013 is het verzoek ingekomen bij de Juzgado de Primera Instancia n° 7 de Las Palmas de Gran Canaria (rechtbank van eerste aanleg nr. 7 te Las Palmas de Gran Canaria).

3. Bij maatregel tot organisatie van de procesgang van 11 december 2013 heeft de bevoegde griffier het verzoek afgewezen op grond dat er geen lopende gerechtelijke procedure is in het kader waarvan de gevraagde rechtshulp vereist is.

4. Op 12 december 2013 heeft Rosales Hernández bezwaar gemaakt overeenkomstig artikel 451 van Ley de Enjuiciamiento Civil 1/2000 (wet inzake de burgerlijke rechtsvordering) van 7 januari 2000, op grond dat volgens artikel 16 van verordening nr. 1393/2007 geen lopende gerechtelijke procedure vereist is voor een dergelijke kennisgeving van stukken, en hij beriep zich daarbij op het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) van 25 juni 2009, Roda Golf & Beach Resort, S.L. [C-14/08, blz. I-5439].

5. Bij beslissing van 20 december 2013 heeft de griffier het bezwaar afgewezen en de bestreden beslissing bevestigd. In rechtsoverweging 6 van een met redenen omklede en weloverwogen beslissing is de griffier tot de conclusie gekomen dat, ofschoon in artikel 16 van verordening nr. 1393/2007 sprake is van „buitengerechtelijke stukken” en ofschoon het Koninkrijk Spanje geen indicatieve lijst van het soort stukken heeft opgesteld, niet ervan kan worden uitgegaan dat van iedere onderhandse akte kennis kan worden gegeven overeenkomstig die verordening. In het bijzonder vallen „alleen buitengerechtelijke stukken met de genoemde kenmerken, waaraan zij hun officiële karakter ontlenuen, binnen de materiële werkingssfeer van de bovengenoemde verordening; dat wil zeggen dat dergelijke stukken door hun aard of hun formele karakter bepaalde rechtsgevolgen in het leven roepen”. Voorts zou een andere uitlegging volgens de griffier het begrip buitengerechtelijk stuk in de zin van artikel 16 van verordening nr. 1393/2007 zodanig uithollen dat de nationale rechter „een koerierdienst” wordt, waarbij hij herinnert aan de letterlijke bewoordingen die [Or. 2] advocaat-generaal Ruiz-Jarabo heeft gebruikt in zijn conclusie in de zaak Roda Golf & Beach Resort, S.L.

6. Op 2 januari 2014 heeft Rosales Hernández een verzoek tot herziening krachtens artikel 454 bis van Ley de Enjuiciamiento Civil 1/2000 ingediend, waarbij hij de redenering van de griffier aanvocht op grond dat van een zuiver onderhandse akte als „buitengerechtelijk stuk” kennis kan worden gegeven, waarbij hij zich beriep op de rechtspraak van het Hof, zonder evenwel de desbetreffende rechtspraak aan te halen of ernaar te verwijzen.

7. Bij beslissing van 20 januari 2014 is het verzoek tot herziening ontvankelijk verklaard, daar het tijdig en in de voorgeschreven vorm was ingesteld, zoals vereist bij artikel 454 bis, lid 2, van Ley de Enjuiciamiento Civil 1/2000, en is het ter behandeling aan deze rechter voorgelegd.

8. Op 21 februari 2014 heeft deze rechter geoordeeld dat het noodzakelijk is het Hof een prejudiciële vraag te stellen over de juiste uitlegging van het Unierecht, in het bijzonder artikel 16 van verordening nr. 1393/2007. Derhalve heeft hij het Openbaar Ministerie en TECOM MICAN, S.L. een termijn van 10 dagen gesteld om hun standpunt te bepalen over de gegrondheid van die vraag.

9. Op 11 maart 2014 hebben TECOM MICAN, S.L. en J. ARIAS DOMÍNGUEZ gevolg gegeven aan het verzoek van de Juzgado en ermee ingestemd om de prejudiciële vraag te stellen.

10. Bij brief van 13 maart 2014 heeft ook het Openbaar Ministerie ermee ingestemd om de prejudiciële vraag te stellen.

COMMUNAUTAIRE BEPALINGEN

Bij akte van 26 mei 1997 heeft de Raad van de Europese Unie op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (de artikelen K-K.9

EU-Verdrag zijn vervangen door de artikelen 29 EU-42 EU) het **Verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken** (PB C 261, blz. 1) vastgesteld. Dit verdrag is niet in werking getreden.

Aangezien de tekst ervan als voorbeeld heeft gediend voor de tekst van verordening (EG) nr. 1348/2000 [van de Raad van 29 mei 2000 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken (PB L 160, blz. 37; hierna: „verordening nr. 1348/2000”)], wordt in de considerans van die verordening evenwel verwezen naar het toelichtend verslag over dat verdrag (PB 1997, C 261, blz. 26).

Verordening nr. 1348/2000 regelt de betekening en de kennisgeving tussen de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken. Artikel 16 van hoofdstuk III, „Buitengerechtelijke stukken”, van verordening nr. 1348/2000 luidt: „Buitengerechtelijke stukken kunnen overeenkomstig de bepaling van deze verordening ter betekening of kennisgeving in een andere lidstaat worden verzonden”.

Artikel 17, sub b, van die verordening voorzag in de opstelling van een lijst van de stukken waarvan de betekening of kennisgeving op grond van deze verordening mogelijk was.

Die lijst vormde bijlage II bij beschikking 2001/781/EG van de Commissie van 25 september 2001 tot vaststelling van een handleiding van ontvangende instanties en een lijst van de stukken waarvan de betekening of kennisgeving mogelijk is op grond van verordening (EG) nr. 1348/2000 (PB L 298, blz. 1, en rectificaties PB 2002, L 31, blz. 88, en PB 2003, L 60, blz. 3), zoals gewijzigd bij beschikking 2007/500/EG van de Commissie van 16 juli 2007 (PB L 185, blz. 24). De lijst bevat de **[Or. 3]** overeenkomstig artikel 17, sub b, van verordening nr. 1348/2000 door de lidstaten verstrekte informatie. Wat Spanje betreft, wordt met name bepaald dat „[b]uitengerechtelijke stukken die kunnen worden betekend, [...] niet-gerechtelijke stukken [zijn] van instanties welke volgens de Spaanse wet bevoegd zijn om betekeningen te doen”.

Verordening nr. 1348/2000 is evenwel vervangen door **verordening nr. 1393/2007**, waarvan de bepalingen alle met ingang van 13 november 2008 van toepassing zijn. Door die vervanging wordt niet langer voorzien in de opstelling van een lijst als bedoeld in artikel 17, sub b, van verordening nr. 1348/2000. De vroegere lijst is ook ingetrokken, zonder dat een nieuwe lijst is opgesteld.

ARGUMENTEN VAN DE PARTIJ

Na analyse van de doelstellingen van verordening nr. 1393/2007 wijzen TECOM MICAN, S.L. en ARIAS DOMÍNGUEZ erop dat de aanmaningsbrief waarvan de

kennisgeving en de betekening worden gevraagd, essentieel is voor de handelsagent om de rechten uit te oefenen die hij ontleent aan Ley 12/1992 sobre contrato de agencia (wet 12/1992 op de agentuurovereenkomst) van 27 mei 1992, waarbij richtlijn 86/653/EEG van de Raad van 18 december 1986 inzake de coördinatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake zelfstandige handelsagenten (PB L 382, blz. 17) in Spaans recht is omgezet.

In het bijzonder gaat het erom gebruik te maken van het recht als bedoeld in artikel 12, lid 2, van richtlijn 86/653, volgens hetwelk de „handelsagent [...] het recht [heeft] te verlangen dat hem alle gegevens worden verstrekt waarover de principaal beschikt, in het bijzonder uittreksels uit de boekhouding, indien de agent deze nodig heeft om na te gaan hoeveel provisie hem verschuldigd is”. Derhalve is de weigering van een griffier (door de Spaanse Staat aangewezen autoriteit) om kennis te geven van het gevraagde stuk volgens hen in strijd met het doel van de verordening, zoals herhaaldelijk uitgelegd door het Hof.

Zij zijn echter van mening dat twijfel kan bestaan over de uitlegging van het begrip „buitengerechtelijk stuk”, waarvan het nationale recht een autonome definitie geeft, maar waarvan noch de gemeenschapswetgever noch het Hof een volledige definitie heeft gegeven. Daarom stemmen zij ermee in om krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie een prejudiciële uitleggingsvraag te stellen zoals uiteengezet in de beslissing van 21 februari 2014.

MOTIVERING VAN DE PREJUDICIËLE VRAGEN

1. Zoals het Hof in het reeds aangehaalde arrest Roda Golf & Beach Resort, S.L. heeft opgemerkt, is het begrip „buitengerechtelijk stuk” in de zin van artikel 16 van verordening nr. 1348/2000 een autonoom gemeenschapsrechtelijk begrip.

„Het doel van het Verdrag van Amsterdam, een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te scheppen [waardoor aan de Gemeenschap een nieuwe dimensie wordt gegeven], en het overbrengen van het EU-Verdrag naar het EG-Verdrag van het mechanisme op grond waarvan maatregelen op het gebied van samenwerking in burgerlijke zaken met grensoverschrijdende gevolgen kunnen worden getroffen, getuigen namelijk van de wil van de lidstaten om dergelijke maatregelen in de communautaire rechtsorde te verankeren **[Or. 4]** en aldus het beginsel van hun autonome uitlegging vast te leggen (arrest van 8 november 2005, Leffler, C-443/03, Jurispr. blz. I-9611, punt 45). [...] Bijgevolg is het begrip ‚buitengerechtelijk stuk’ in de zin van artikel 16 van verordening nr. 1348/2000 een gemeenschapsrechtelijk begrip” (punten 48 en 50).

Die overwegingen van het Hof gelden ook voor het begrip „buitengerechtelijk stuk” in de zin van artikel 16 van de huidige verordening nr. 1393/2007. Die tekst

geeft geen definitie van het begrip buitengerechtelijk stuk en laat het aan het oordeel van de Europese rechter om de inhoud van dat begrip vast te stellen.

Derhalve moet de nationale rechter, als communautaire rechter, indien de toepassing van de verordening op de specifieke zaak bij hem twijfel doet rijzen aangaande de uitlegging van een autonoom gemeenschapsrechtelijk begrip, het Hof een prejudiciële uitleggingsvraag stellen.

Er moet ook rekening mee worden gehouden dat het Hof in het reeds aangehaalde arrest *Roda Golf & Beach Resort, S.L.* heeft opgemerkt dat de justitiële samenwerking voor de toepassing van verordening nr. 1348/2000 kan „plaatsvinden zowel in het kader van een gerechtelijke procedure als buiten een dergelijke procedure om, voor zover die samenwerking *grensoverschrijdende gevolgen heeft en nodig is voor de goede werking van de interne markt*” [cursivering toegevoegd].

In casu kan de rechter bij wie het beroep tegen de beslissing van de griffier is ingesteld geen uitlegging geven van een autonoom gemeenschapsrechtelijk begrip, aangezien hij niet over uitleggingsgegevens beschikt aan de hand waarvan hij kan bepalen of een stuk dat niet door een overheidsinstantie of -ambtenaar is afgegeven of opgesteld, als een „buitengerechtelijk stuk” kan worden aangemerkt. Hij beschikt evenmin over uitleggingsgegevens aan de hand waarvan hij kan bepalen over welke kenmerken een stuk moet beschikken om te worden aangemerkt als een „buitengerechtelijk stuk” in de zin van artikel 16 van verordening nr. 1393/2007. Ten slotte weet de nationale rechter niet of het feit dat de partij gebruik heeft gemaakt van een alternatieve wijze van betekening (in casu is de aanmaningsbrief notarieel betekend), verhindert om tegelijkertijd te verzoeken om de kennisgeving en betekening van het stuk op grond van verordening nr. 1393/2007.

Zoals is te zien, zijn de antwoorden op de aan het Hof gestelde vragen noodzakelijk om uitspraak te kunnen doen op het verzoek tot herziening van de beslissing van de griffier. Voorts zijn zij noodzakelijk om de correcte toepassing van artikel 16 van verordening nr. 1393/2007 op het grondgebied van de Unie te waarborgen en tegenstrijdige uitleggingen van de verschillende rechterlijke instanties van de lidstaten te voorkomen.

2. De nationale rechter is van oordeel dat voor het antwoord op de prejudiciële vragen er rekening mee moet worden gehouden dat de nationale rechter geen gekwalificeerde „koerierdienst” voor burgers van de Unie is. Dat de aanmaningsbrief waarvan de kennisgeving en de betekening worden gevraagd, ertoe strekt gebruik te maken van in het nationale recht en het gemeenschapsrecht erkende subjectieve rechten van een van de partijen, is echter relevant.

Dat de partij tegelijkertijd gebruik heeft gemaakt van een notariële kennisgeving mag een gerechtelijke kennisgeving niet uitsluiten, aangezien verordening

nr. 1393/2007 het verzoek niet aan beperkingen onderwerpt. De nationale rechter toestaan om beperkingen op te leggen waarin het Unierecht niet voorziet, zou de uitlegging en de uniforme toepassing ervan in het gedrang brengen.

Ten slotte is de nationale rechter van oordeel dat de gevraagde samenwerking „grensoverschrijdende gevolgen heeft en nodig is voor de goede werking van de interne markt” wanneer de afzender en de ontvanger zich in verschillende lidstaten van de Unie bevinden en het buitengerechtelijk stuk ertoe strekt gebruik te maken van in het nationale recht of het gemeenschapsrecht erkende subjectieve rechten. **[Or. 5]**

DICTUM

Gelet op het voorgaande,

BESLIST de Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 267 VWEU de volgende prejudiciële vragen over de uitlegging van artikel 16 van verordening nr. 1393/2007 te stellen:

1. Kan een zuiver onderhandse akte worden aangemerkt als een „buitengerechtelijk stuk” in de zin van artikel 16 van verordening (EG) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 [inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken („de betekening en de kennisgeving van stukken”), en tot intrekking van verordening nr. 1348/2000], ook al komt zij niet van een niet-gerechtelijke overheidsinstantie of -ambtenaar?
2. Zo ja, kan iedere onderhandse akte worden aangemerkt als een buitengerechtelijk stuk of moet een akte daartoe over enkele specifieke kenmerken beschikken?
3. Kan een burger van de Unie, ook al beschikt de onderhandse akte over die kenmerken, verzoeken om kennisgeving en betekening volgens de procedure van artikel 16 van de huidige verordening nr. 1393/2007, wanneer hij een dergelijke kennisgeving reeds heeft gedaan via een andere niet-gerechtelijke overheidsinstantie zoals een notaris?
4. Moet ten slotte voor de toepassing van artikel 16 van verordening nr. 1393/2007 er rekening mee worden gehouden dat die samenwerking grensoverschrijdende gevolgen heeft en nodig is voor de goede werking van de interne markt? Wanneer moet de samenwerking worden geacht „grensoverschrijdende gevolgen te hebben en nodig te zijn voor de goede werking van de interne markt”?

(omissis)

De rechter

De griffier,

[Or. 6]

(omissis)